

KURJER WILEŃSKI

Pływające miny sieją spustoszenia

Sytuacja Niemiec w wojnie morskiej

LONDYN. (Elta). Napotkawszy na minę niedaleko wybrzeża zatonał brytyjski statek niszczycielski „Gypsi“.

LONDYN. (Elta). W przeciągu ostatnich dwóch tygodni, według wiadomości Havasa, fale morskie wyrzuciły na brzegi Wielkiej Brytanii 15 min. Wszystkie miny są pochodzenia niemieckiego.

LONDYN. (Elta). We środę wieczorem na południe od Anglii zatonał grecki okręt „Elenar“ o pojemności 4570 ton. Przypuszcza się, że okręt ten napotkał minę.

LONDYN. (Elta). Urzędowo donoszą, że został zatopiony polawiacz min „Aragonite“ o pojemności 310 ton. Kilka członków załogi zostało rannych.

LONDYN. (Elta). Według doniesień Havasa na angielskie wybrzeża w hrabstwie Yorkshires fale wyrzuciły przeszło 200 min niemieckich.

PARYŻ. (Elta). „Paris Soir“ w jednej z depech z Londynu komunikuje, że już są dowody, że był dany rozkaz niemieckim samolotom i hydroplanom zrzucać do morza lekkich pływających min.

Miny te są przywiązane do spadochronów. Nisko lecące samoloty wyrzucają je. W ubiegłą środę podczas nalotu samolotów niemieckich pewien rybak z Southland widział pływającą do spadochronu przymocowaną czarną skrzynię. To była, jak później okazało się, nowego typu mina niemiecka. Wkrótce znalazłono ich i więcej.

LONDYN. (Elta). Podsekretarz Stanu Swinton podając w radio komentarz naczelnego sztabu brytyjskiego o obecnej sytuacji m. in. powiedział: „Złamanie praw ludzkich przez Niemcy, przez zastosowanie wojny młnowej wskazuje na to, że Niemcy znalazły się w beznadziejnej sytuacji“.

Okręty internowane przez Anglię

LONDYN. (Elta). We czwartek minister wojny ekonomicznej oświadczył, że w tygodniu, który skończył się 13 listopada, w brytyjskich bazach kontrol-

nych na morzu Śródziemnym zostało zatrzymanych 12 okrętów włoskich, 4 norweskie, 3 amerykańskie, 1 grecki, 1 jugosłowiański i 1 rumuński. W następnym tygodniu zostały zatrzymane 23 okręty.

Jadunek do Niemiec

JEROZOLIMA. (Elta). Dnia 22 listopada został zatrzymany okręt włoski „Porto Carmillio“, który znalazł się w wodach palestyńskich z ładunkiem przeznaczonym dla Niemiec. Był to pierwszy wypadek w Palestynie od początku wojny obecnej.

Strategia Niemiec

LONDYN. (Elta). Korespondent wojenny pisma „Yorkshire Post“, Omawiając strategię Niemiec na morzu, między in. zaznacza, że Niemcy na początku wojny morskiej wykorzystali miny i łodzie podwodne. Drugim etapem Niemiec są loty nad krajami neutralnymi i nad morzem. Niemcy dążą do zajęcia w przyszłości stref, przylegających do morza Północnego i do zbliżenia się do państw sprzymierzonych.

Niektórzy generałowie niemieccy już oddawna wyrażają zdanie, że Dunkierka musi być niemieckim celem wojny. W kompetentnych wojskowych kołach Londynu już poprzednio

zaznaczono, że Niemcy w ten sposób chcą złamać linię Maginota.

Miało to być uczynione nie siłą, lecz przez odrzucenie wojska sprzymierzonych do Belgii i zmuszenie ich do walki na pozycjach otwartych, a nie w fortcach. Lecz państwa sprzymierzone zdecydowane są na ten plan odpowiednio zareagować.

Przedłużenie frontu na południu nie byłoby z korzyścią dla Niemiec. Gdyby Niemcy przetrwały swe zasadnicze siły do Belgii, to obrona linii Zygryda osłabłaby znacznie więcej, niż obrona linii Maginota.

Mowa króla W. Brytanii

Wczoraj w parlamencie angielskim w związku z otwarciem nowej sesji lord-kancierz odczytał mowę tronową króla Jerzego VI-go.

Na wstępie władca W. Brytanii wyraża ubolewanie, iż w Europie znowu toczy się wojna. Anglia robiła wszystko, ażeby wojnie zapobiec. Stało się to jednak niemożliwe, ponieważ Niemcy, łamiąc wszystkie przyrzeczenia napadły na Polskę.

Anglia nie mogła zostać obojętną na nowe wyzwanie i akt agresji ze strony Niemiec. Anglia musiała na to reagować, gdyż inaczej straciła by swój honor i naraziła na niebezpieczeństwo swobodę i postępowość ludzkości. Anglia nie szuka żadnych korzyści materialnych w tej wojnie, ale tylko swobodę

jest wrodzone Anglikom.

To też obowiązani są oni bronić swobody, jak ich przodkowie.

Z głębokim zadowoleniem podkreślił Król jedność Imperium Brytyjskiego, solidarność Metropoli Dominii. Cała ludność Imperium stanęła jak jeden człowiek w obronie wspólnych ideałów.

Pomoc dominiów dla wspólnej sprawy jest nie tylko sprawą przeszłości, ale i przyszłości. Mowę swoją król Jerzy VI zakończył w sposób następujący:

„Przy pomocy swoich wypróbowanych sprzymierzeńców Francuzów i Polaków, Anglicy mogą być przekonani o zwycięstwie i nie powinni w nie wątpić ani chwili“.

Uchodźcy polscy znajdują pracę w Belgii

PARYŻ. (Kr. wł.). Polskie czynniki oficjalne rozwinęły żywioną działalność w kierunku niesienia pomocy ofiarom wojny. W sprawach tych min. Opieki Społecznej znany przywódca socjalizmu polskiego Stańczyk

udał się do Brukseli, celem sbeadania możliwości zatrudnienia uchodźców polskich w przemysłach i górnictwie belgijskim.

Wiceminister Opieki Społecznej Popiel bawi w sprawach uchodźców w Lille.

Kary śmierci w Niemczech

BERLIN. (Elta). Urzędowo komunikują, że 2 września zostali skazani na karę śmierci słuzący hotelowy Doepping i ekspedient Kremin. Obaj oni byli na usługach Otto Strassera. W roku 1937 planowali ni zamach podczas wizyty Mussoliniego w Berlinie, lub w czasie święta urodzaju w dniu 3 października.

„La voix de Varsovie“

PARYŻ. (Kor. wł.). W Paryżu ukazał się pierwszy numer pisma polskiego w języku francuskim pod nazwą „La voix de Varsovie“. Numer zawiera m. in. odezwę Prezydenta Raczkiewicza oraz artykuły kolejnych ambasadorów Francji w Polsce: Laroche'a i Noel'a. Pismo będą zasilać pierwszorzędne pióra francuskie i polskie.

Germanizacja szkolnictwa polskiego na Pomorzu

Niemiecka prasa przytacza dane, świadczące o tym, w jak szybkim tempie przeprowadzana jest germanizacja polskiego szkolnictwa na terenie województwa pomorskiego. W 700 szkołach nauczanie zostało już całkowicie przetworzone na modłę niemiecką. Sprowadzono z Niemiec 130.000 podręczników i 30 000 książek, w których bardzo szczegółowo zobrazowana została rasowa doktryna narodowego socjalizmu.

Nauczyciele sprowadzeni są z Niemiec. Nauczają również sprowadzeni Niemcy bałtyccy.

Nowe dowództwo angielskie

LONDYN. (Elta). Havas komunikuje, że nowym naczelnikiem brytyjskiego wojska zamorskiego został mianowany generał Greyberg.

Stracono dalszych 7 samolotów niemieckich

LONDYN. (Elta). Angielskie dowództwo armii donosi, że w dniu 23 bm. na froncie zachodnim zostało straconych 7 samolotów niemieckich. 6 z nich spadło na pozycjach wojsk sprzymierzonych a 1 na terytorium nieprzyjaciela.

— Od Wydawnictwa. Poczynając od dnia jutrojszego pismo nasze będzie się ukazywać również w polskiej.

Karabiny maszynowe

przed kościołami w dniu 11 listopada w Krakowie

BUKARESZT. (Elta). Według doniesień Havasa, na terytorium Polski zajęty przez Niemcy brak jeszcze zupełnego porządku. Obok siebie czynne są organy władzy wojskowej, cywilnej i policyjnej. Ich zarządzenia często są sprzeczne między sobą i ludność często nie wie, co jest dozwolone a co nie.

Z tych samych źródeł podają, że przed 11 listopada, dniem polskiego święta narodowego i dniem przerwy w działaniach wojennych, w Krakowie zaarrestowano kilkaset osób, przeważnie z młodzieży, gdyż były wiadomości, że Polacy organizują powstanie. Aresztowani odbyli się 9 i 10 listopada. 9 listopada aresztowano 160 profesorów Polaków, których większość wywieziono do Niemiec. Dalszy ich los jest nieznan. Profesorowie wieczorem otrzymali imienne zaproszenie na posiedzenie w Uniwersytecie. Gdy o oznaczonej godzinie przybyli na miejsce zebrania, gmachy Uniwersytetu zostały okrócone wojskiem niemieckim, z bagnietami w pogotowiu, wszyscy profesorowie zostali załadowani do wozów ciężarowych i odwiezieni do najbliższych koszar.

W nocy na 11 listopada władze niemieckie wydały rozporządzenie, zabraniające po godzinie 8 rano odprawiania wszelkich nabożeństw katolickich. W obawie by na skutek tego rozporządzenia nie spotkały represje tych, którzy po godzinie 8-mej zebrali się w kościołach, gdyż nie wszyscy mieszkańcy zaznajomili się z tym rozporządzeniem, arcybiskup Sapieha nakazał po pierwszych rannych mszach zamknąć kościoły.

11 listopada o godzinie 8 rano przed drzwiami wszystkich kościołów władze niemieckie ustawiły po 2 karabiny maszynowe przygotowane do strzałów. W dzień ulicami miasta stale przejeżdżały tanki.

Fundusz obrony Finlandii

HELSINKI. (Elta). Przedstawiciel min. spraw zagr. zdementował twierdzenia powtarzane przez Sowiety, że jakoby rząd fiński waha się, czy przedłożyć parlamentowi do rozważania sprawę rokowań pomiędzy Finami a Sowietami. Przedstawiciel zaznaczył, że wszyscy członkowie parlamentu są poinformowani o tych rokowaniach, następnie podkre-

Havas również podaje, że do Krakowa codziennie przybywają setki rodzin niemieckich, z Niemiec i z krajów bałtyckich. Dla przyjęcia ich władze niemieckie używają szybkich metod. Specjalni instruktorzy chodzą od domu do domu i właścicielom mieszkań, urządzonych z większym luksusem, wydają rozkaz w przeciągu 48 godzin opuścić je. Żydzi posiadający lepiej urządzone mieszkania otrzymują rozkaz natychmiastowego ich opuszczenia. Polacy wyekskmitowani ze swych mieszkań muszą zamieszkać u swych przyjaciół, a jeśli ich nie posiadają, otrzymują opiekę w obozach koncentracyjnych.

ślił, że prasa fińska w stosunku do twierdzeń sowieckich odnosiła się umiarkowanie i wyrozumiale.

Cały kraj fiński jest solidarny, co widać z darów na rzecz funduszu obrony kraju. Na fundusz obrony kraju wszystkie stany a nawet i niezamożni robotnicy złożyli 88 milionów marek.

Opleka nad uchodźcami w Litwie

KAUNAS. (Elta). Przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych powstaje instytucja, której zadaniem będzie rejestracja, opieka i ogólny nadzór nad uchodźcami, znajdującymi się w Litwie.

Niemcy zakazały działalności Młędz. Czerwonemu Krzyżowi

PARYŻ. (Kor. wł.). Władze niemieckie kategorycznie zabroniły udzielania bezpośredniej pomocy ludności polskiej przez Międzynarod. Czerwonemu Krzyżowi. Kilka ambulansów z medykamentami i lekarzami, które już przybyły do Niemiec zatrzymano i nie dopuszczono na teren okupowany w Polsce.

Sprawa wysiedlenia Niemców z Litwy

Prezes Kulturverbandu w Litwie Reichert ze swym zastępcą Kosmanem udaje się w tych dniach do Berlina, gdzie omówi się z odpowiednimi czynnikami technicznymi kwestię, związane z wysiedleniem Niemców z Litwy. (N.)

Ideologia hiszpańskiej Falangi dezaktualizuje się

MADRYT. (Elta). Kierownictwo Falangi w Madrycie postanowiło zamknąć jeden z oddziałów Falangi. Jako przyczynę zamknięcia oddziału wymienia się przewidzianą reorganizację jak i chęć pozbycia się niepożądanych elementów. W ostatnim czasie zauważono, że podstawy ideologiczne Falangi tracą na aktualności. Najważniejszą zasadą Falangi jest dyscyplina i autorytet.

Głos wśród nocy

Wędrujemy borem, lasem...

Zmieniliśmy sztywne i miękkie kapelusze na cyklistów i czapki narciarskie. Damy paradowały w chustkach i szalikach. Tak odbywała się wycieczka krajoznawcza przez Kresy Wschodnie. Wszędzie uchodziły bilety ulgowe. W każdym pensjonacie udzielano ulgi daleko idącej. Nieraz wędrowano borem, lasem, przysiadając z głodu czasem. Las był domem, niebo dachem, tylko cały świat nie był wspólnym gmachem. Wędrowka nie ma się jeszcze ku końcowi.

Okrężnymi drogami dotarliśmy do Wilna. Teraz nad słuchujemy. Może dojdzie do nas głos zza kordonu, t. zn. z Warszawy, Lublina, Kielec, Katowic. Szukamy różnych dróg. Bramy Białego-stoku są zamknięte, jak w słynnym cyrku, gdzie wejście jest bezpłatne, a u drzwi wyjściowych płaci się 100 rubli.

Wysłałiśmy czujki do Kowna. Byli tacy odważni, którzy dostali się do bram dawnego konsulatu polskiego. Ciężka to przeprawa, ale mile przypominająca Ojczyznę, bo symbolizująca wszystkie cierniowe drogi interesanta w korytarzu biurokratycznym. U drzwi woźny wyrzuca ze wszystkich schodów. We wnętrzu urzędnik stara się nie rozumieć o co chodzi. Szczęśliwi biurokraci wykazują żywotność, utrudniają świetnie życie.

Pokazujemy paszporty nasze w konsulatach, oglądają je jak ropiejące rany. Nikt nie chce je zaopatrzyć plastrem, goić wizą. W świecie nieproszone gości nie ma miejsca dla tych, którzy wojny jeszcze nie wygrali. Wraca się spowrotem do Wilna, by opowiedzieć znajomym dzieje wypraw po złote ruiny wiz. Okazuje się, że świat jest mały, zamknięty, ciasny.

U trzech Sztrallów, u dwóch Rudnickich i dwóch Dormanów toczą się rozmowy przypominające wyjątki z Jules Verne'a. Słyszano je niegdys w Orbisie, w biurze podróży Cooke.

Zaden Przewalski, Amundsen, Nansen, nie przeżył, nie przewyciężył tyle trudności, ile wypadnie pasażerowi udającemu się do Francji. Odbywa się wertowanie geografii na nowy ład. Droga do Stanów Zjednoczonych prowadzi przez inne morza, niż kilka miesięcy temu. Jeździło się „Piłsudskim” lub „Batorym”. Dziś spogląda się na morze i łowi się oczyma miny pływające.

Najgorzej z tymi, którzy żyją wspomnieniami lat dawnych. Ktoś zaleca podróż do Finlandii. Tanie i bezpiecznie.

Ktoś zaleca Szwecję. Inny protestuje, wskazując, że Skandynawia popiera Finlandię. Ciąży więc na Szwecji, Norwegii i Danii grzech szczucia i uprawiania agresji.

Inny poleca Irlandię, Kraj ten

ogłosił neutralność. Bliskość wysp Brytyjskich budzi jednak poważne zastrzeżenia. Można byłoby udać się do Albanii, która podobno również jest neutralną i zgadza się całkowicie z wyciekającym stanowiskiem Włoch. Krótki przegląd państw europejskich nie napawa wielką otuchą.

Odbywa się więc czytanie Konopnickiej, czerpanie informacji z „pana Balcera w Brazylii”. Państwa południowo-amerykańskie mają jednak ustalony stosunek do wędrowców z Europy. Gdyby nawet Kolumb zgłosił się po wizę, odesłałby go spowrotem do Hiszpanii jako zarazanego trędem lewicowości. Nie ryzykowałby on jednak wyjazdu do innego czerwonego kraju, by nie odbyć bezpłatnej podróży sięgającej zbyt daleko na północ.

Może wyjechać do Rumunii? Sytuacja wewnętrzna nie jest jednak wyjaśniona. Toczy się tam od dłuższego czasu walka stron. Czynniki najwyższe są w rozterce. Tu koalicyjny interes, a tam niemieckie serce.

Może do Stanów Zjednoczonych, skąd dochodzą pełne serca orędzia Roosevelta. W najbliższych dniach przyślą palta, kamasze, czapki, kołnierze, kószule, książeczki pełne miłosierdzia, wszystkie możliwe słowa pociechy, prócz najdrobniejszej rzeczy otwierającej bramę do Stanów Zjednoczonych, prócz wizy ważnej choćby na krótki okres wojny w Europie.

Regnis.

Zjednoczone Towarzystwo Autobusów Komunikacji Zamiejskiej w Wilnie, Grzeszkowej 3 m. 15, telefon 17-98.

ROZKŁAD JAZDY

autobusów w kraju wileńskim

Wilno — Mejszagola (Odjazd)	z Wilna 16.00	z Mejszagoly 7.00
Wilno — Podbrzezie (Odjazd)	z Wilna 16.00	z Podbrzezia 7.00
Wilno — Troki (Odjazd)	z Wilna 9.00, 18.00	z Trok 7.00, 15.00
Wilno — Miedniki (Odjazd)	z Wilna 18.00	z Miednik 7.00
Wilno — Ławaryszki (Odjazd)	z Wilna 10.00	z Ławaryszek 16.00
Wilno — M. Soleczniki (Odjazd)	z Wilna 17.00	z M. Solecznik 7.30
Wilno — Ejszyski (Odjazd)	z Wilna 7.00	z Ejszyszek 11.00
Wilno — Turgele (Odjazd)	z Wilna 17.00	z Turgiel 7.30
Wilno — Niemenczyn (Odjazd)	z Wilna 9.00, 15.00	z Niemenczyna 7.00, 15.00
Wilno — N.-Wilejka (Odjazd z Wilna)	7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00	
Odjazd z N.-Wilejki	8.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00	

A/DRAUDIMO DRAUSIJA LIETUVA
Akc. Towarzystwo Ubezpieczeń LIETUVA

Zarząd:

Kaunas, Kęstučio g-vė 26-a, tel. 21361/21362

Inspektorat:

Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 823

Towarzystwo zawiera ubezpieczenia: od ognia, od kradzieży z włamaniem, szyb od rozbicia, transportów i na życie.

Przed premierą na Pohulance

„Michał Bałucki
co pisał stucki”

Dziś odbędzie się premiera „Krewników” Bałuckiego, sztuki bodajże dotąd w Wilnie nie granej. Dla szerokiej publiczności Bałucki to „Grube ryby”, wesola komedycja, grywana we wszelkich okazjach przed najbardziej przygodnych amatorów. Takie to łatwe, miłe, proste i swojskie, a jednocześnie „dobrze napisane”. Publiczność zawsze (przynajmniej prawie zawsze) lubi Bałuckiego, nie szczędziła mu kredytu zainteresowania. W dziwnym kraju, w cesarsko-królewsko-galicyjskim Krakowie rósł kapitał pisarski i sława Bałuckiego, jakby niezależnie od wszystkich okoliczności, które wtedy tak pięknie się rozdziły na starych historycznych kamieniach. Bałucki nie konkurował. W odpowiedzi na krytyki, na porównania sam o sobie mówił to, co napisał w tytule. Więc trochę się zdziwili ludzie, gdy pewnego dnia ten pogodny autor odebrał sobie życie.

Ale zwyczajnej u nas w takim wypadku pośmiertnej legendy szczęśliwie uniknął. Nie został mimo wszystko narodowym świętym — pozostał nadal autorem grywanym i lubianym. Co więcej, odkryto, że jest bardzo teatralny, że umie budować postacie sceniczne i sztuki jego zaliczono do repertuaru popisowego dla wielkich gwiazd sceny.

Dzisiejsze przedstawienie zakrawa na kontynuację tego stylu tradycji i stylu „żelaznego repertuaru”. Perzanowska, Chmielewski, Kurnakowicz razem na afiszu — to pewnie będzie jeszcze jedna karta do historii „teatru Bałuckiego”. Poza tym miłośnicy filmu zobaczą tu swoją ulubienicę Ninę Świerczewską, a wszyscy razem będziemy mieli okazję zobaczyć dość nieoczekiwane aktualności w sztuce „starego Bałuckiego”.

Biuro Pośrednictwa Sprzedaży — Arsenalska 4 m. 6.
WSZYSTKO KUPUJE I SPRZEDAJE.

Co piszą inni.

— Przed wielką ofensywą niemiecką na froncie zachodnim? Berlin 24 listopada. Jak komunikują tutaj oficjalnie kierownicy niemieckich sił zbrojnych, którym udzielił wskazówek, dotyczących dalszych działań wojennych. Ja sądzę w Berlinie, dni najbliższe mogą istotnie przynieść coś nowego i dotychczasowy „bieg w miejscu” może się zakończyć.

Jak przypuszczają pewne koła polityczne, Niemcy rozpoczną obecnie gwałtowną wojnę powietrzną z Anglią. Na naradzie, w której oprócz Hitlera i Goeringa, brali również udział gen. Brauschitz i Keitel, admirał Reder i inni, zastanawiano się nad odwetem Niemiec w związku z całkowitą blokadą morską zapowiedzianą przez Anglię i Francję. Odwet niemiecki będzie bardzo radykalny i jak sądzą, Niemcy będą się obecnie starały zadać stanowczy cios Anglii. W naradzie brało udział około 300 osób.

Dzisiejsza „National Zeitung” zamieszcza artykuł w którym zapowiada znaczne wzmoczenie się niemieckich nalotów powietrznych na Anglię. Akcja lotnicza Niemiec rośnie z każdym dniem.

— Poprawa stosunków amerykańsko-japońskich. Jak donoszą z Waszyngtonu rozmowy japońsko-amerykańskie poświęcone sprawom chińskim, zostają wznowione. Amerykańskie sfery polityczne uważają to za wielki krok w dziele ochrony interesów amerykańskich na Dalekim Wschodzie.

Trzeba jeszcze dodać, że porozumienie z Japonią rozwiązuje Stanom Zjednoczonym ręce w Europie. Zdaje się, że chwila interwencji amerykańskiej nie jest już za górami. Chyba, że pertraktacje japońsko-amerykańskie natrafiają ponownie na trudności.

Kiedy koniec wojny?

Były min. spraw wojskowych gen. Jean Fabry, który wyraził niedawno opinię o losach toczącej się obecnie wojny. Podaje myjny wyjątek w skróceniu.

„Żołnierz francuski z roku 1939 będzie się trzymał równie dzielnie jak ten z roku 1914. On wie dobrze dlaczego nie się nie dzieje na froncie. Bo armie nowoczesne są tak bogato wyposażone w sprzęt techniczny, że są to właściwie ruchome fortece. Do zwycięstwa potrzebują terenu płaskiego i suchego lub przynajmniej przewagi środków.”

Alę jeżeli armia nowoczesnie wyposażona stoi naprzeciw armii nieprzyjacielskiej równie dobrze wyposażonej — to są to dwa mury stali i betonu stojące naprzeciw siebie w niepewnym oczekiwaniu.

Dziś pomiędzy Renem i Mozela stoją dwa takie mury: francuski i niemiecki — linie Maginot i Siegfried. Cóż za straszna walka rozgorzeje, gdy te kolosalne opancerzone w stal i wspomaganie tysiącami motorów rzucą się na siebie.

Kiedy to nastąpi?

Otóż myślę że Niemcy i Anglicy stojąc z swoimi fortyfikacjami będą zadawały sobie rany choć bolesne ale nie śmiertelne. W tym czasie będzie działała gorączkowo dyplomacja obu stron, która podzieli świat na 2 części. W każdej z tych części będzie pracował gorączkowo przemysł wojenny, umysły ludzkie będą stwarzały coraz straszniejsze sposoby niszczenia wroga.

To może potrwać — sześć miesięcy — może nawet rok i więcej; potem się rozpocznie walka tytanów. Pogląd gen. Fabry podziela inni fachowcy wojenni Francji. Oto opinia generała Duvala „Les grandes opérations sont remises au printemps. L'offensive d'hiver sera surtout politique; c'est à l'heure actuelle, la plus à craindre” (wielkie operacje są odłożone do wiosny. Ofensywa zimowa odbędzie się w polityce; w chwili obecnej należy się jej najbardziej obawiać).

TEODOR NARBUTT
w 75 rocznicę zgonu

Dn. 26 listopada rb, mija równo 75 lat od zgonu słynnego badacza przeszłości Litwy, Teodora Narbutta.

Potomek znakomitej angijskiej Litwie rodziny Ostyk Narbutów, urodzony w r. 1784 w Szawrach, pow. lidzkiego, był wychowawcą Wszechnicy Wileńskiej, poczem służył wojskowo w armii rosyjskiej. Na skutek odniesionej w r. 1809 w Finlandii kontuzji dotknięty zupełną głuchotą, osiadł na wal i oddał się pracom naukowo-literackim, zrazu atoli nie historycznym, pisując artykuły do czasopism, jak „Dziennik Wileński”, „Tygodnik Wileński”, „Ateneum” J. I. Kraszewskiego i in. Stopniowo rozmiłowywał się w badaniach prze-

szłości litewskiej, cały się im oddaje, utrzymując bliskie stosunki z innymi badaczami ówczesnymi, jak Kraszewski, Eustachy Tyszkiewicz, Malinowski, Baliński, Gromadzi obfite zbiory archeologiczne i archiwalne, które po powstaniu styczniowym, z rozkazu Murawiewa uległy konfiskacie i wywiezieniu do Petersburga.

W r. 1863 w bitwie pod Dubiczami stracił gorąco kochanego syna, dzielnego partyzanta Ludwika. Bolesnie dotknięty tym ciosem i zmęczony wiekiem, zmarł w Wilnie dn. 26 listopada r. 1864.

Jako dziejopisowi, zjednały Narbuttowi rozgłos przede

wszystkim jego „Dzieje starożytne narodu litewskiego”, wydane w latach 1835—1841 i w 9 tomach doprowadzające historię W. Księstwa Litewskiego do Unii Lubelskiej, tj. do r. 1569. Dzieło to stanowi owoc olbrzymiej pracy autora, ale zarazem nacechowane jest wielką łatwowiernością, brakiem metody i krytycyzmu. Poza tym szeroko znane były w swoim czasie wydane drukiem przez Narbutta „Pamiętniki do dziejów Litwy” (zwłaszcza tzw. „Kroniką Bychowca”) i „Pisma pomniejszych” (Wilno. 1856), zawierające studia, przyczynki i materiały źródłowe. Między innymi ogłosił tu autor słynny „Dziennik” pisał krytycznego Kybuga rzekomo z r. 1397, przedstawiający ówczesną świetność Wilna, który dzisiaj przez krytykę naukową (Prochaska, Kozicki, Karga) uznany jest za bezwzględny fa-

syfikat, podobnie jak opublikowany tu opis „Obwarowania miasta Wiina” i odczytany w I t. „Dziejów” tzw. rękopis „Raudański”, których fałszerstwa dowiedli prof. Lowmiański i prof. Chodynicki.

Niezwykły zgłos, który otaczał niegdyś imię Narbutta, jako uczonego badacza, — czas i krytyka naukowa zredukowały do właściwych rozmiarów.

Wysoko cenimy wprawdzie i dzisiaj jego pracowitość i niezmierną skrzętność w gromadzeniu materiałów, podziwiamy w nim wielkie, namietne, „szalone” (jak mówi Kraszewski) umiłowanie przeszłości Litwy, które mu poświęcał on wszystkie swe sily. Stwierdzamy wszakże swój stosunek jego do tej przeszłości. Chciałby on ją widzieć jak najbardziej promienną i świetną, chciałby tak dalece,

że puklerzem niechęci odgranicza się od tych źródeł i od tych badań, które kazały mu sądzić inaczej. Stąd pogląd nieraz fałszywy na dzieje, wypływający z przesłanki ucuciowych, stał niekrytyczny, karygodny stosunek jego do fałszerstw źródłowych.

Narbutt rozumiał historię nie jako badanie przeszłości, ale jako tworzenie swoistych nowych o niej koncepcyj, uzależnionych od intuicji, od fantazji, od rozumowania, często zgola nieścisłego, o wiele więcej, niż od źródeł, które poddawał interpretacji dowolnej i nie metodycznej. Szczególniej sławy nabyły jego wywody quasi filologiczne, humorystyczne niekiedy interpretacja nazw, — wywody np. nazwy „Polanie” od „polano” = „drewno”, a więc „Polanie” tyle co „Drewnianie” — lub „Śląk” = Silesia = Zlesia

brak; nr 279 s.3-4

Ustawa o ochronie granic

Sejm lit. przyjął projekt ustawy o ochronie granic państwa. Projekt przewiduje m. in., że na celnicy powiatów w rejonach pogranicznych będą mogli zabronić poszczególnym mieszkańcom posiadania radioodbiorników, aparatów fotograficznych, zajmowania się handlem i t. p. Poza tym ze strefy pogranicznej mogą być wysiedlane osoby niepożądane. Za nieprzebrnięcie powyższych zarządzeń przewiduje się karę do 3 tys. litów lub 3 mies. aresztu. (N.)

Sprawy szkolne w Wilnie

W uzupełnieniu wczorajszej notatki o szkolnictwie w Wilnie dodajemy informacje otrzymane z najlepszego źródła. Szkoły prywatne będą w części upaństwowione, przewiduje się zwiększenie ilości szkół powszechnych. W średnich szkołach nie będzie się stosowało zbyt rygorystycznie zasady 10 lat mieszkania w Wilnie dla nauczycielstwa, z powodu dużej potrzeby sił pedagogicznych.

Nauczycielstwo dzieli się na: etatowych i nadeetatowych; pierwsi jak i drudzy otrzymują 240—340 litów miesięcznie zasadniczej pensji, z tym, że etatowi otrzymują różne dodatki: na dzieci, na mieszkanie, zapewnioną emeryturę, za trzy lata służby zaliczenie dodatku, itp. Nadeetatowi mają tylko Kasę chorych. Przewiduje się że jeżeli „Pożyczka wileńska” nie będzie wykupiona przez sfery kupieckie i ziemiańskie, nauczycielstwo będzie zmuszone wziąć udział w tym wydatku 50 milj. litów.

Opłaty uskutecznią się 29—30 każdego miesiąca. Oświata stanowi dział Ministerstwa i dzieli się na 5 sekcji: szkolnictwo powszechne, średnie, zawodowe, sprawy kulturalne i izba fizykultury.

Otrzymał pełnego cenzusu nauczycielskiego zależeć będzie od umiejętności języka litewskiego, co do nauczania się którego nacisku nie ma, ale własny interes pedagogów do tego nakłania. Oświata pozostanie w dawnym rozwoju dla każdej narodowości; więc, wycieczki, zwiedzania Wilna, przedstawienia szkolne, koncerty itp. H.

Starania o zwrot archiwaliów.

Zarząd Lit. T-wa Badań nad Kulturą Ludów ZSRR wręczył memorandum na ręce posła sowieckiego w Litwie p. Poźniakowa i przedstawiciela W.O.K.S. z prośbą o zwrot wywiezionych przez władze sowieckie archiwaliów i książek z państw biblioteki im Wróblewskich w Wilnie. (N.)

— Zalesie (odpowiednik do „Polesie”) itd.

Podobnie fantastyczne są jego mniemania mitologiczne, które gęsto, ale całkiem dowolnie załadują Olimp litewski. „Aż roi się na tym Olimpie, w tym „dangusie” litewskim od mnóstwa zmyślonych bożków i bogiń, które wszystkie są do greckich i rzymskich podobne” — (Brückner).

Taki jest Narbutt, jako badacz historyczny, którego zasługi niewątpliwie wielkie i w swoim czasie rozgłoszone, uznać, ale i oceniać należy dzisiaj z dużym krytycyzmem. Ujmując nas jego gorące umiłowanie przedmiotu, jego tytaniczna pracowitość, uczoność, ale zawsze pamiętać winniśmy, że ten zasłużony pracownik jest jednak pracownikiem wysoce

Wilnianie otrzymają tymczasowe zaświadczenia tożsamości

M-stwo Spraw Wewn. zacznie na podstawie zmiany ustawy o paszportach, wydawać tymczasowe zaświadczenia stałym mieszkańcom Wilna i okregu. Zaświadczenia te będą zastępowały

paszporty krajowe, które narazie nie będą wydawane ze względu na to, iż w przyszłym roku zamierza się wydać nowe paszporty wszystkim mieszkańcom Litwy. (N)

Narazie 13.000 litów

W Wilnie bawią przedstawiciele misji Hooverowskiej, którzy przeprowadzają kontrolę akcji pomocy uchodźcom.

Jak udało się nam ustalić, Komitet Pomocy Uchodźcom w Wilnie rozpoczął swą akcję przed kilku tygodniami ze skromną kwotą 1500 zł. zebraną w drodze ofiar.

Władze sowieckie przed opuszczeniem Wilna pozostawiły Komitetowi do dyspozycji kwotę 100.000 złotych, zaś Litewski Czerwony Krzyż przekazał ostatnio kwotę 13.000 litów.

Na temat akcji Komitetu zamieścimy obciążony nam łaskawie wywiad z wiceprezesem Komitetu p. dr. Petrusowiczową. (wb)

O los ubezpieczonych

Prasa kowieńska donosi, że przygotowywana jest gruntowna reorganizacja Ubezpieczalni Społecznej w Wilnie.

W jakim kierunku ma pójść ta reorganizacja napiszemy niebawem wyczerpująco na podstawie źródłowych danych.

2 sali sądowej

Wczoraj w sali 4-tej Sądu Rejonowego w Wilnie odbyły się pierwsze rozprawy. Na wokandzie znalazło się 1 spraw.

Na pierwszy ogień poszła sprawa mieszkańca Wilna, Władysława Hermanowicza (ul. Cedrowa) oskarżonego o to, że usiłował oszukać wieśniaków przy pomocy gry hazardowej w kości. Sąd skazał Hermanowicza na zapłacenie grzywny 750 litów, albo na półtora miesiąca aresztu.

Jako drugi z kolei zasiadł na ławie oskarżonych Ryszard Ławrynowicz zam. przy ul. Żwirki i Wigury. Ławrynowiczowi zarzucano, że w kościele św. Franciszka, skradł parę reniferowych rekawiczek modlącemu się Bolesławowi Dzierżanowskiemu. Sąd rejonowy skazał Ławrynowicza na 9 miesięcy więzienia. Jako niepełnoletniemu karę zmniejszono o jedną trzecią.

Leon Tatarelis osk. był o to, że w październiku wypożyczył od Władysława Kuferskiego (Derewnicka 60) rower, wartości 60 litów, który z kolei sprzedał.

Czwarty osk. Siemion Wielkosienas, osk. o usiłowanie dokonania oszustwa przy pomocy gry w „trzy karty”, został uwięziony.

Dla nierozumiejących po litewsku przydzielony był tłumacz. Oskarżeni bronili się sami. (C)

niemetodycznym, mało krytycznym, popełniającym mnóstwo balaństw i podającym obok wiadomości cennych, wiele rzeczy niesprawdzonych, których sprawdzić i stwierdzić nie umiał i nie chciał.

To było ponad jego siły. Niby drugi Strykowski wolał częstokroć Narbutt nieprawdę piękną, niż prawdę brzydką.

Działalność jego dowodzi dobitnie, do czego doprowadzić może „najszlachetniejsza, a więc i najniebezpieczniejsza”, w dociekaniach prawdy historycznej uczucie: miłość kraju i przeszłości ojczyzny, połączone ogromną pracowitością wprawdzie, ale i brakiem wszelkiej metody i krytycyzmu. Dać może dzieła rozgłoszone i rozslawione, ale których rozgłoszono szybko zachca, a znaczenie w perspektywie czasu maleje J. Gr.

KRONIKA

Dziś: Konrada
Jutro: Wirgiliusza
Wschód słońca: 7 m. 12
Zachód słońca: 3 m. 01

— **Koblety — inspektorki pracy.** Wśród etatów inspektorki pracy w Wilnie i okregu przewidziane są również etaty inspektorek, których zadaniem byłby nadzór nad pracą zatrudnionych w przemyśle wileńskim kobiet i dzieci. (N.)

— **60 mierniczych otrzyma pracę.** Dla uporządkowania spraw gospodarki rolnej i w związku z zamierzoną parcelacją majątków w okregu wileńskim, 60 mierniczych, z pośród 200 zwolnionych, przyjętych zostanie do pracy. Poza tym zatrudni się kilkunastu techników rolnych, które wykonywać będą rozpoczęte w swoim czasie prace nad odwadnianiem. (N.)

— **Tłumaczem przysięgłym Sądu Grodzkiego i Okręgowego w Wilnie** mianowany został dr. J. Pajaujis. Obejmie on urzędowanie w przyszłym tygodniu. (N.)

— **Pracownicy i emeryci Banku Polskiego** z innych oddziałów znajdujący się obecnie w Wilnie proszeni są o zarejestrowanie się. Adres: Wilno, Mostowa 4 od g. 17—19.

— **Rozpoczęta została budowa szosy.** Tarmont — Jeziorosy. Szosa będzie liczyć 18 km. długości i połączy północną część okregu wileńskiego z całą Litwą. (N.)

— **Obuwie dla biednych wilińian.** Naczelny komitet pomocy wilińianom otrzymał 110 par nowych butów wartości 2000 lit. do rozdania niezamożnym. (N.)

— **Otwarcie ruchu kołowego na ul. Magdaleny.** Budowa jezdnii na ul. Marii Magdaleny została już zakończona. Z dniem wczorajszym ruch kołowy skierowany został przez tę ulicę. Przy ul. Magdaleny prowadzone są nadal roboty przy budowie nowych chodników. (x)

— **Przemysł w Wilnie i okregu.** W Wilnie i okregu znajduje się 159 większych zakładów przemysłowych z 5.900 rob., w tej liczbie: przemysł rolny i kamieniarski 14 zakł. z 666 rob., metal. i elektr. 15 (296), chem. 12 (327), skór. 15 (614), tekst. 15 (819), drzewny 25 (1.002), papier. i poligr. 26 (901), spoż. 30 (978), wodoc. i gaz. 6 (297). Z tego na m. Wilno przypada 120 zakładów z 4.151 rob., na b. pow. wil. trock. 34 zakł. z 1.666 rob. i p.w. święc. 5 zakł. z 83 job. (N.)

— **Wyłapywanie przestępców.** W tych dniach wil. policja kryminalna aresztowała 130 przestępców, których znaczną większość stanowią kryminaliści, wypuszczeni z więzień. (N.)

— **Zginęło 20 ton stoniny.** Przy przejmowaniu więzienia kiskiego wyszło na jaw, że z więzienia zginęło 20 ton stoniny. (N.)

— **Urzędy w N. Świecłanach** zaczynają się już rozlokowywać. W związku z tym, pasybyli już tu urzędnicy sądowi, sędziowie śledczy, agronomowie, lekarz powiatowy itd. (N.)

— **W sprawie opieki nad zabytkami kultury.** W tych dniach pełnomocnik M-stwa Oświaty p.

W drugą bolesną rocznicę śmierci **S. p. Lwa Dobrzyńskiego** 26/XI odbędzie się nabożeństwo żałobne o godz. 12.30 w cerkwi przy ul. Kalwaryjskiej.
Siostra.

Uwagze przedsiębiorstw i sklepów

Wiele przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych przed 28 października przestało prowadzić księgi buchalteryjne i nadal tych ksiąg nie prowadzi. Inspektor cen wyjaśnia, że wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe winny prowadzić buchalterię bez przerwy. Za wszystkie niedokładności i nadużycia w księgowości właściciele przedsiębiorstw będą surowo karani.

Urząd kontroli cen przypomina, że ceny na towary nie mogą być wyższe w litach, niż były w złotych na początku wojny. Za nieprzebrnięcie tej zasady będą nakładane kary.

Wiele przedsiębiorstw handlowych bez zezwolenia Urzędu kontroli cen zwalnia pracowników lub nie wypłaca pracownikom wynagrodzeń.

W razie otrzymania skarg na takie postępowanie pracodawcy będą surowo karani.

Właściciele przedsiębiorstw będą surowo karani za chowanie towarów lub ograniczanie obrotów handlowych w jakikolwiek inny sposób. Kary przewidziane są również za dostarczanie Urzędowi regulacji cen i upelnomocnionym przez ten urząd osobom nieprawdziwych wiadomości.

Kary za wymienione wykroczenia sięgają do 15 tys. litów a wypadkach ważniejszych do 100 tys l. i do 6 mies. robót przymusowych.

Dramat na dworcu

Wczoraj wieczorem na dworcu wileńskim zatrula się jodyną 24-letnia Eugenia Nęcik. Przewieziono ją do szpitala św. Jakuba. Gdy odzyskała przytomność, opowiedziała, że usiłowała popełnić samobójstwo pod wpływem oszustwa, popełnionego przez męża. Został on przed wojną szaszany na 10 lat więzienia. Przesiedział rok i 9 miesięcy i wskutek wojny odzyskał wolność. Zapewniał, że będzie uczciwy. Eugenia Nęcik spleniła cały dorobek, zebrano 1000 litów. Wczoraj udała się z mężem na dworzec, by wyjechać do Podbrodzia. Na dworcu jednak nękał skradł bagaż, pieniądze i wyjechał sam. Zrozpaczona szukała wyjścia w dobrowolnej śmierci. (c)

Samobójstwo

Wczoraj w piwiarni przy Zleonym Moście 20-to kilkuletni Aleksy Danta popełnił samobójstwo. Zamówił śniadanie, zaniem jednak kelner podał do stołu, strzelił sobie w skroń Dogorywającego przewieziono do kliniki chirurgicznej, gdzie wkrótce zmarł. (c)

Na wileńskim bruku

W ślusarni przy ul. Krakowskiej 3 eksploatowała szczerze zamkniętą manierka wojskowa napelniona wrzaskiem. Ślusarz Adolf Masiukas doznał poważnych poparzeń.

Przy przekradaniu się przez granicę w celach przemytniczych zginął przemytnik wileński, znany pod pseudonimem „Krz. wa głowa”. (c)

A. Juszcza zwrócił się do instytucji państwowych i społecznych w Wilnie z prośbą o spisowanie i ochronę zabytków kultury znajdujących się w ich lokalach. Do zabytków tych należą: obrazy, fotografie, akty, kilimy i t. d. (N.)

Akcja T-wa Św. Kazimierza w Wilnie i okregu.

Prezes Centrum Akcji Katol. dr. J. Paszkaukas udzielił wywiadu prasowego („XX Amzius”) z którego wynika, że T-wo św. Kazimierza w Wilnie zamierza wznowić w całym okregu swe działalność, kt. tu dawniej istniała. T-wo św. Kaz. zaczyna również organizować ogródki. T-wo „Rytas”, kt. dawniej utrzymywało i prowadziło szkoły litewskie, obecnie, wobec przejęcia spraw szkolnych bezpośrednio przez Ministerstwo Oświaty, zamierza rozwijać swą działalność w kierunku utrzymywania bibliotek, czytelni, kursów dla dorosłych, uniwersytetów ludowych itp. Reasumując, katolickie organizacje litewskie w Wilnie i okregu rozwijać będą nadal swą działalność w kierunku oświatowo-społecznym. (N.)

TEATR I MUZYKA

Teatr Miejski na Pohulance

— Ostatnie przedstawienie „Szkarałatnych róż”. Dziś, w niedzielę 26 listopada o godz. 12 — po raz ostatni — świetna komedia Benedettiego p. t. „Zkariatne róże” w wykonaniu p. p. W. Alexandrowicz, St. Jaśkiewicz i W. Surzyńskiego.

— **Premiera w Teatrze na Pohulance** Dziś, w niedzielę 26 listopada Teatr Miejski na Pohulance daje premierę wesołej komedii Michała Bałuckiego p. t. „Krewniaki”. Całą galerię świetnie narysowanych typów stworzą w naszym teatrze znakomici artyści z pp.: Perzanowską, Kurnakowiczem i Chmiel-wskum na czele. Początek o g. 17.

Teatr muzyczny „Lutnia”

— Dzisiejszy poranek operetkowy „Czar walea”. Dziś o godz. 12 w pol. gęzna będzie operetka O. Straussa „Czar walea”.

— **„Wiedeńska krew”.** Dziś o g. 5 p. p. słynna operetka J. Straussa „Wiedeńska krew”.

Teatr „Rewia” Światowid

— Dziś i dni następne rewia „Jesiennie Marzenie” z barytonem światowej sławy J. Garda, Lejmówną, Jak-szłascem i in.

Kasa czynna od 10—12 i od 2 pp. Codziennie dwa przedstawienia o 4,15 i 6,15.

Teatr dla dzieci

— **„Czerwony Kapturek”** bajka dla dzieci! Dziś, w niedzielę 26 listopada o godz. 12 w pol. grana będzie w „Teatrze Światowid” przy ulicy Miebiewicza śliczna bajka dla dzieci p. t. „Czerwony Kapturek”. Balet, piękne piosenki i ciekawa fabuła bajki, będą nieładną atrakcją dla naszych milusińskich. Ceny od 25 centów są do nabycia w kasie od 10 rano do 12.

B. wiceprezes Sądu Okr. w Wilnie

sędzia Brzozowski skazany w Białymstoku na 15 lat więzienia

Znajdujący się we Lwowie b. prokurator wil. sądu okr. Embicki (?) skazany został na 20 lat więzienia. Co władze sowieckie zarzącały uwiezionym przez siebie sędziom i prokuratorom gazeta ryska nie podejje. Wiadomości te zamieszczamy na jej odpowiedzialność.

Poszukiwanie zaginionych

Poszukiwani:

Pawluć Stefan, adwokat z Nowogródka, por. rez. 4 Dyon Tab.
 Jerzy Nekanda-Trepka, technik z Turniszek.
 Lucyna i Tadeusz Cedro z Odyni.

Alfons Bruns, ppor. rez. 3 komp. Baonu Obrony Narodowej w Postawach, nauczyciel z Wilna.

Wanda z Karnickich Łętowska z Warszawy z 6 na 7.IX.
 Sutkowska Helena i Exterowicz Jan.

Inż. Wysokiński Adam, por. rez., pracował w Starachowicach.

Gerlee Eugeniusz, plut. pchor. 6 p. p. Leg. 1 CRM.

Kolpińska Irena, stud. Uniw. Warszawskiego.

Kłosowski Stanisław, b. radca sądowny w Wilejce Pow.

Skrzyńska Lucyna z córką Ireną z Warszawy.

Dr. Grajkowski Józef z rodziną z Kłomnicy, poczta Aurelow.

Matynowski Józef, robotnik w Urzędzie Woj. wywieziony przez Sowietów.

Rudlicki Lucjan z rodziną z maj. Krysln, pow. słonimski.

Jaśkiewiczówna Irena z Warszawy i Jaśkiewicz Jan, z art. pomiar. w Wilnie.

Lachowicz Edward, szer. 5 p. lotn. w Lidzie.

Lipka Mirosław, ppor. rez. 6 PAL 7 bat.

Gatkiewiczowa z Janke Halina, z maj. Abewils k. Mszczonowa.

Kto by wiedział o losie zaginionych, proszony jest o poinformowanie poszukujących według podanych adresów.

Kto poszukuje:

Pawlućowa Janina, Wilno, Wiwulskiego 8-11.

Wiktoria Nekanda-Trepka, Wilno, Garbarska 5-5.

W imieniu Zygmunta Cedro przebywającego w Siockholmie Celina Sadowska, Wilno, M. Pohulanka 17-4.

Brat, Eugeniusz Bruns, Wilno, Karnarskiego 40-8.

Dr. Biuszka-Krznicka, Wilno, Jagiełłońska 9, tel. 4-98.

Moros Alfred, Kaunas, Kęstučio g. 60 a, b. 4, u Z. Gurwiczowej.

Rymaszewska Izabella, Wilno, zaul. Sw. Michalski 10-5.

Gerlee Anna, Wilno, Mostowa 27-4.

Kolpiński Aleksy, Wilno, Portowa 5-1.

Kiełmuciova Weronika, Wilno, Piromont 2-2.

Lityński Władysław, Wilno, Mickiewiczowa 9.

Szporoko Joanna, Wilno, Nowa Aleja 3-6.

Zona, Anna, Wilno, ul. Kijowska i zaul. 3-9.

A. Doborzyńska, Kaunas, Paškos g. 6/1.

Jaśkiewicz Zbigniew, Wilno, Zwirki i Wigury 4-19.

Genowefa Horodecka, Wilno, Kariwaryjska 30-5.

Lipka Jan, Jerozolimka, ul. Skarbowska 15.

Chrystowscy, Laps — poczta, Sajtaj dr.

Mieszkanie 6-pokojowe do wynajęcia w centrum — wiadomość Mickiewiczza 7, m. 4.

Do wynajęcia solidnemu pokoj umebłowany wygodami, Mickiewiczza 30 m. 2.

Poważny ziemianin przyjmie administrację domów w Wilnie, ul. Kasztanowa 7 m. 3.

Kulturalnemu Panu odnajmę pokój umebłowany z alkową w nowoczesnym mieszkaniu. Dowiedzieć się Wilno, zaul. Tartaki 2 m. 3, codziennie między 4-5.

Mieszkanie 2 pokoje z kuchnią i 1 pokojowe w centrum miasta. Za dołączeniem niedużego remontu oddam według umowy do bezpłatnego korzystania Wilno, zaul. Sw. Michalski 6, u dozorczy

2 pokoje z wszelkimi wygodami, nadające się także na biuro wraz z urządzeniem biurowym, lub lekarzu dentysty z kompletnym urządzeniem ordynacji i poczekalnią do wynajęcia. Wilno, Jagiełłońska 16 m. 3.

Odstąpię lokal handlowy (z urządzeniem lodowalnią) 5-cio pokojowy bliższe szczegóły — ul. Bazylijska 9-5 — Jądłowajna.

Inteligentna rodzina żydowska cztery osoby poszukuje przytulnego umebłowanego dwóch pokojów, względnie z utrzymaniem. Oferty „Ucieki-nierzy”.

Sprzedż i Kupno

Okazyjnie kupię książki używane: polskie, rosyjskie, litewskie i niemieckie — Mos'ow 1-15

Chcę kupić dom wartości 50-100 tys. litów w m. Wilnie. Oferty na piśmie kierować do Kurjera Wil. dla Nr 0474R.

Bryczka, para chomąt krakowskich, burka ciemna — do sprzedania. Wilno, Antokolska 4 m. 1. do 10 rano.

Oto nasza sztuka zwróć uwagę na nią. Kupujemy drogo, sprzedajemy tanio. Sklep Komisowy, Zarzecze 16

Kupię garnitur mebli salonowych, porządane mahoniowe (antyki) i gabinetowe (ciemny dąb) Pisemne zgłoszenia z podaniem ceny: Wilno, ul. Mickiewiczza 9 m. 4

Biuro pośrednictwa kupna i sprzedaży nieruchomości „Nauliona” w Kownie, załatwia szybko i solidnie, kupno i sprzedaż domów, placów, gospodarstw rolnych itp. Uważający przedstawiciel Inż. R. Zdanowicz, Wilno, ul. Mickiewiczza 44 m. 20 od godz. 10-12 i 15-8

Biuro komisowo-handlowe kupuje używane rzeczy i załatwia zlecenia na kupno sprzedaż dzierżawę solidnie i szybko. Wilno, Wielka Pohulanka 6: Sklep spożywczy. W niedzielę i święta — biuro nieczynne.

Chcę kupić dom w centrum miasta wartości od 150.000 300.000 lit. Oferty skierować: Poście restante, Wilno 1 dla A 27

Aparat radiowy oraz maszyna do szycia „Singer” do sprzedania za 100 lub 150 zł. Wilno, ul. Jagiełłońska 8 m. 19.

Samochód „Chevrolet” 6-ka (furgonik) — sprzedam. Jagiełłońska 7 m. 10, Woro-pal.

Fortepian sprzedam prawie nowy pierw. zorzędnej przedwojennej marki oraz używane meble. Wilno, ul. Śniadeckich 3 m. 11 od godz. 11-14 i od 17-19 codziennie.

Fortepian i salon mahoniowy do sprzedania. Wilno, ul. Nasza 10-4.

Pianino w dobrym stanie okazjnie sprzedam niedrogo. Wilno, Krakowska 34 m. 1.

Domki murowany, plac 3.000 m² w Wilnie, ogródek owocowy — natychmiast do sprzedania za 12.000 litów. Pośrednicy wykluczeni. Inform. Wilno, ul. Arsenalska 4 m. 6.

Nauka i Wychowanie

Kursy pisania na maszynach — Wilno, ulica Wileńska 32-6. Zapisy trwają.

Student politechniki francuskiej udziela lekcji: matematyki, fizyki, francuskiego (korespondencja, korespondencja, pomoc szkolna) Gimnazjum. Licencja. Szybkie postępy. Tanie. Telefon 17-38.

Akc. T-wo „SODYBA”

(Kaunas)

zakupuje wosk i stare soty

Za kilogram wosku 1-go gatunku płacimy **lit. 6.-**

Za stare soty 1-go gatunku płacimy za kilogram **lit. 2.70.**

Zakupy przeprowadzają

- 1) RODZINA KOLEJOWA, Wilno, Wielka Pohulanka 12.
- 2) WILEŃSKA SPÓŁDZIELNIA PSZCZELARSKA, Wilno, Sw. Jacka 2.
- 3) Kooperatywa RUTA, Wilno, Wielka 12.

SP. AKC. UBEZPIECZENI „KOOPERACJA”

zalożona przez związek kooperatyw oraz inne organizacje powszechno-gospodarcze Litwy

Na dogodnych warunkach ubezpiecza:

- małątek od ognia i innych wypadków,
- towary transportowane na lądzie i morzu,
- statki towarowe i zmotoryzowaną lokomocję,
- oraz
- statki towarowe i transporty

OD RYZYKA WOJENNEGO.

Adr.: Kaunas, Laisvės Al. 39, Tel. 23 936, 25-804 i 24-334. ODDZIAŁ: Wilnius, Mickievčiaus g. 22-1, Tel. 373. 341.

Handel i Przemysł

Uniwersytecka 2 — to nowy adres znanego zegarmistrza **M. Wyszomirskiego** byłego majstra firmy A. Rydlewski w Wilnie. Wcześniej sklep do zegarków na poczekałniu.

Praca

Osoba znająca doskonale języki litewski i polski oraz francuski, niemiecki, angielski i rosyjski. mająca większe doświadczenie w kwalifikowanych przekładach na język litewski i długoletnią praktykę pisania na maszynie oraz litewski stenografii, przyjmuje przypadkowe prace w Wilnie na 2-3 godz. na codziennie. Zgłoszenia na Nr 8216 do „K. W.”

Podania po litewsku, dialekty, tłumaczenia. Administracja „Kurjera Wileńskiego”

Krawcowa cechowa przyjmuje zamówienia na suknie, płaszcze oraz wszelkie przeróbki. Potrzebna uczelnia do nauki szycia i kroju. Tatarska 12-12, I piętro, front.

Różne

Najstymniejsza jasnowidząca-grafologin „Maorska” odgadnie Twą przyszłość, określi chorobę, da Ci możliwość zdobycia miłości pożądanego osoby, przeprowadza w sprawach sądowych, majątkowych i zawodowych. „Maorska” otrzymała tysiące podziękowań za spełnienie przepowiednie, i uznana jest przez najwybitniejsze autorytety naukowe. Przyjmuje od godz. 9 rano do 7 wiecz. Adres: Wilno, ul. Sadowa 4, Hotel Kupiecki, pokój 3.

Złota leczą — Złota kraszka. Michał Szydowski, farmaceuta Składnica ziół leczniczych krajowych i zagranicznych Wilno, ul. Witoldowa 41, Zwierzyniec. Poleca wszelkie zioła lekarskie do kuracji ziołowych z ostatniego zbioru w dobrym gatunku. własne zbiory, własne plantacje. Osoby zam. ejscówce raczą z ziaszcz się listownie.

Obiady z dwóch dań po 88 cent. poleca kawiarnia — Tatarska 15

Natychmiast lub od kwietnia poszukuję dzierżawy i lwaru 40-50 ha niedaleko Wilna. Zgłoszenia Kurjera Wil. dla „O. K.”

Zgubiony dowód osobisty na imię Włodzimierza Kowalewskiego, przepustkę do Kowna i kartę rasplaczenia — proszę o zwrot za wynagrodzeniem do OO. Jezuitów, Wielka 95

Konka z wozem do przewożenia można wynająć tel. 4 24. Od 26.R. 19 r.

Zgubione tymczasowe zaświadczenie tożsamości i legitymację szkolną wydane na imię Aleksandra Krasnodomskiego — unieważnia się. Łaskawego znalazcę proszę o zwrot na ul. Lwowską 1-1

Przejazdem z Trok do Wilna w dniu 19 b. m. zgubione dokumenty i dowody osobiste na imię Katarzyny i Szymona Nowackich — unieważnia się

Zgubiony dowód osobisty wyd. przez Star. Wileńskie za Nr 1058/00 na imię Gurwicz Modesa — unieważnia się

Zgubioną Decyzję Sadu Okręgowego w Wilnie w sprawie zmarłego mecz., wyd. na imię Bronisława Bałczunas — unieważnia się. Łaskawego znalazcę proszę o zwrot — ul. Pijarska 10-6

Zgubiony dowód osobisty Nr 503 wydany przez Magistrat m. Lublina na imię Marcina Pawlika — unieważnia się

Zgubioną książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Wilno-miasto na imię Konstantego Syrewicza — unieważnia się

Zgubione dowody osobiste wyd. przez Komisarza Rządu na m. Wilno w r. 1923 na imię Antoniego i Karoliny Pietruszewicz unieważnia się

Zgubioną książeczkę wojskową wydaną w 1923 r. przez P. K. U. Lublin Nr 2042 i zarejestrowaną w 1928 r. w P. K. U. Wilno-miasto na imię Stanisława Miketta (szczer. posp. rusz.) urodz. w 1892 r. — unieważnia się

Zgubiony dowód osobisty na imię Teodora Gotlibowa — unieważnia się Łaskawego znalazcę proszę o nadanie: N. Wileńska, Ogródowa 12

Skradzioną legitymację ubezpieczeniową Społecznej w Wilnie, wystawioną na imię Igiwicz Józefa — unieważnia się

Zgubioną legitymację akademicką Nr 95 na nazwisko Stanisława Biedziwanowskiego, wydaną przez Wydz. Przyrodn.-Matem. U. S. B. — unieważnia się

KOMPLETY RYSUNKOWE

wznawie Spółdzielnia pracy artystów wileńskich „Spaw” od dnia 1-go listopada b.r. do 15-VI-1941 r. Program obejmuje: rysunek i malarstwo, litografię, zdobnictwo, perspektywę i kreślenie. Tygodnikowo godz. 12. Opłata mies. litów 10. Zapisy: plac Orzeszkowej 11-b m. 1, w goz od 16-18.

Dr. Stanisław Lipiński

Chor. wewn. porady wodolecznicze przeprowadził się na ul. Mała Pohulanka 13 m. 3, telefon 25-08.

Przyjmuje od godz. 5-7 pp.

Dr. Maria Lipińska

Chor. dzieci

Przyjmuje tamże od 3-4 p. p.

Lekarze

Przychodnia Lek. „Poliklinika” Wilno, Wielka 51, tel. 16 94 (dawniej Przychodnia dla urzędników państw.) Przychodnia czynna codziennie dla wszystkich od godz. 9 do 17 (5 po) za wyjątkiem nocy i świąt. Ordynują lekarze w zakresie wszystkich specjalności oraz udzielają na miejscu obłożnie chorych na wezwanie zgłoszone w kancelarii Przychodni. Gabinety: dentystyczny, elektrolecniczy, zestrzyki, zabiegi oraz masaże. Urzędnikom, tyły urzędnikom i emerytom oraz ich rodzinom za wszelkiego rodzaju zabiegi — ulot w opłatach

Dr. Julian Gerlach

Specjalista chorób wewnętrznych i dziecięcych przyjmuje od 10-13 i 18-20 ul. W. Pohulanka 16 m. 6

Dr. Med. B. Totczyński

Asystent Kliniki Uniw. S. B. Choroby usz, nosa i gardła. Zawalnia 10, tel. 16-38. Godziny przyjęć 4-7 wiecz.

Gabinet doktora Cymblera

czynny — choroby weneryczne, skórne i płciowe. Przyjmuje Dr. Henrykowski z Łodzi w godz. 10-1 i 4-7. Mickiewiczza 1 (wejście z Tatarskiej)

Dr. Zygmunt Kudrewicz

Specjalista: weneryczne, syfilis, skórne i płciowe Wilno, Zamkowa 15 m. 2. Przyjmuje od 8 do 11 i od 3 do 8

Dr. Med. Leon Butkiewicz

Specjalista chorób uszu, nosa i gardła Mickiewiczowa 22-a m 21

Przyjmuje od 10-12 i od 15-17

Dr. Med. S. Bagiński

ul. Pilsudskiego 1 wznowił przyjęcia chorych

Dr. M. Zaurman

Choroby: skórne, weneryczne, płciowe Gab. net światła leczni zy (Buckly) ul. Szopena 1, tel. 20-14

przyjmuje 12-2 i 4-8 po południu

Dr. Zeldowiczowa

Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych, przyjmuje od godz. 12-2 i 4-7, Wileńska 28 m. 3, tel. 2-77.

Akuszerki

Akus. Maria Laknerowa

przyjmuje od g. 9 rano do g. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jaszińskiego 1 a-3 róg ul. 3-go maja obok Sądu.

Akuszerka Smałowska

oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery usuwanie zmarszczek, wągrows, piegów, brodawek, lupieżki, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmładzające, wanny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Zamkowa 26 m. 6.

Lokale

Sklep z pokojem z centrum do odstąpienia. Wiadomość — Wileńska 32 m. 2, Krauzo.

Poszukuję od zaraz w śródmieściu lokalu 3-4 pokoje, nieduże, światłe i ciepłe z wejściem z ulicy, o 1 oknie wystawowym. Zgłosz. się na ul. Królewską 6-6, godz. 8-11 i 14-17.

Potrzebne mi mieszkanie 3-5 pokojowe na 1-m piętrze przy ul. Wileńskiej, Zamkowej, Wileńskiej, Mickiewiczza. Zgłaszać: Wielka 12, tel. 16-39 (Litewski Spółdz. Kiedw.) p. Szrywis

Pokój lub dwa słoneczne, ciepłe do wynajęcia z umebłowaniem lub bez. Może być z obiadem lub całkowitym utrzymaniem — Karaimska 5 m. 3 (nie piętro) Zwierzyniec

1-2 pokoje ze wszelkimi wygodami poszukuje. Oferty: Telefon 17-37 do 1 el i po 3-el po poł.

1 2-3 pokoje z wygodami blisko Sądu do wynajęcia — Kasztanowa 5 m. 4.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia tekstowe za 1 mm 75 cent, za tekstem 60 cent. Drobne 20 cent za słowo. Kronika redakcyjna i komunikaty 141 — za wiersz jednosłowny. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, drożej. Układ ogłoszeń 5-cio tamowy. Za treść ogłoszeń i termin ich druku Administracja nie odpowiada.

Litwójcas: Vytautas Stanewičius. Wydawca: Witold Stanewicz. Redaktorius: Vytautas Kizickis. Redaktor: Witold Kizickis. Spausdėva „Iničius”, Vysk. Bandurkio g. 4, Tel. 1-40. Drukarnia „Znicz”, ul. Biskupa Bandurkio 4, Tel. 3-40. Redakcija ir admin. entras: Wilna, Vysk. Bandurkio g. 4, Tel. 79 8 14. Adres redakcij i odirieltoju: Wilno, ul. Bisk. Bandurkio 4, Tel. 79 140.